

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 02 Haziran 2025
Sayı : 11/774

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29064

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddeleri gereğince **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KIŞ

Mersin Milletvekili

Mersin'in Gülnar ilçesinde inşası süren Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS), enerji politikalarının yanı sıra iş hukuku, emek politikaları ve insan hakları açısından da derin bir kriz alanına dönüşmüştür.

2025 yılı başından bu yana santralde çalışan yaklaşık 10 bin işçi işten çıkarılmış, kalan binlerce işçi ücretsiz izne gönderilmiş, büyük bir kısmının maaşları ödenmemiş ve kanunen hak ettikleri ücret artışları verilmemiştir. Son olarak 26 Mayıs 2025 itibariyle binlerce işçinin bir aylığına ücretsiz izne çıkarılmasıyla birlikte şantiyede neredeyse tüm faaliyetler durmuştur. İşçiler sürecin ne kadar süreceği, akıbetlerinin ne olacağı ve geçimlerini nasıl sağlayacakları konusunda belirsizlik içindedir.

Özellikle Akkuyu projesinin taşeron firması olan IC İçtaş Nükleer ve Endüstriyel Tesisler Yapım A.Ş., daha önce Nisan ayında 2.500 işçiyi işten çıkarmış, yılbaşından bu yana ücret artışı yapılmayan işçilerse buna karşı şantiye içinde defalarca eylem düzenlemiştir. Ancak yöneticiler ve ilgili kurumlar bugüne kadar işçilerin taleplerine olumlu bir adım atmamıştır.

Sahadan alınan bilgiler, durumun yalnızca ekonomik değil aynı zamanda yapısal bir ayrımcılıkla da derinleştiğini göstermektedir. Şantiye yönetiminin özellikle yerli emekçileri hedef alarak:

- Maaş ödememesi,
- Tazminatsız çıkış yönünde baskı uygulaması,

- Devletın belirlediği yüzde 30'luk ücret artışını uygulamaması,
- Yerli işçi oranını %10'un altına düşürerek bölgedeki istihdam hakkını yok sayması,
- Yabancı işçileri (Rus, Özbek, Kazak, Hintli, Çinli) tercih etmesi,
- İşten çıkarılanların özellikle bölge halkı arasından seçilmesi, şeklinde ayrımcı ve dışlayıcı politikalar izlediği yönünde çok sayıda iddia bulunmaktadır.

Bununla da sınırlı kalmayan uygulamalar arasında:

- İşçilerin kollarına takılan akıllı saatlerle dijital gözetim yapılması,
- Şantiyede kurulan "saha polisi" isimli özel birimlerin çalışanları izinsiz video ve fotoğraflarla kayıt altına alması,
- Bu görüntülerle çalışanlara disiplin cezası ve maaş kesintisi uygulanması, gibi insan onuruna aykırı, baskıcı ve çağ dışı yöntemler yer almaktadır.

Tüm bu uygulamalar iş kanununa, kişisel verilerin korunması yasasına ve uluslararası işçi hakları sözleşmelerine açıkça aykırıdır.

Dahası, şantiyede işçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanmadığı, denetimlerin yetersiz olduğu da sahadaki trajik vakalarla sabittir. Gelen bilgiler, Akkuyu'da aylık ortalama 4 işçi ölümünün yaşandığını, bu ölümlerin çoğunun kamuoyuna yansıtılmadan örtbas edildiğini iddia etmektedir. Şantiyede sistematik olarak iş güvenliği ihmali yaşandığına dair çok sayıda tanıklık mevcuttur.

Akkuyu gibi stratejik önemdeki bir projede, binlerce emekçinin bu koşullarda çalıştırılması sadece çalışma yaşamı hakkı değil, aynı zamanda toplumsal adalet, kamu güvenliği ve yerel kalkınma açısından da ciddi bir sorun oluşturmaktadır.

Bu gerekçelerle, Akkuyu NGS'de yaşanan bu ağır hak ihlallerinin ve iddiaların açıklığa kavuşturulması, devletin ve Bakanlığın bu konuda hangi adımları attığını kamuoyuyla paylaşması ve işçilerin temel haklarının korunması için gerekli politikaların acilen hayata geçirilmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

1. 2025 yılı başından bu yana Akkuyu NGS şantiyesinde kaç işçi işten çıkarılmıştır? Bu işçilerin kaç yöre halkındandır?
2. 26 Mayıs 2025 tarihi itibarıyla kaç işçi ücretsiz izne çıkarılmıştır? Bu karar hangi yasal dayanakla alınmıştır?
3. İşçilere iki aydır maaş ödenmediği iddiası doğru mudur? Eğer doğruysa bu durum hakkında Bakanlığınızın yaptığı herhangi bir denetim veya işlem var mıdır?
4. Devletin belirlediği yüzde 30'luk zam oranının Akkuyu şantiyesinde neden uygulanmadığına dair Bakanlığınızın bir bilgisi var mıdır?
5. Akkuyu NGS'de çalışan işçilerin milliyet dağılımı nedir? Yerli işçi oranının %10'a düşürüldüğü iddiası doğru mudur? Bu durum yerel istihdam hakkını ihlal etmekte midir?
6. "Akıllı saat" uygulamasıyla işçilerin sürekli dijital olarak izlenmesi iş sağlığı ve iş güvenliği mevzuatına ve kişisel verilerin korunmasına uygun mudur?
7. "Saha polisliği" adı altında kurulan özel denetim birimlerinin yasal statüsü nedir? Bu birimlerin işçilere ceza yazma veya ücret kesme yetkisi var mıdır?
8. Ayda ortalama 4 işçinin yaşamını yitirdiği yönündeki iddialar Bakanlığınız tarafından araştırılmış mıdır? Akkuyu şantiyesinde 2025 yılı içerisinde yaşanan iş kazası ve işçi ölümü sayısı kaçtır?
9. IC İcra ve diğer taşeron firmalar hakkında, iş kanununa aykırı uygulamalar nedeniyle yürütülen herhangi bir idari ya da cezai süreç var mıdır?